

การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน
สามัญศึกษาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายสุวัฒน์ กัตติบุตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-914-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017466

117814666

A STUDY OF JOB SATISFACTION OF OFFICIALS IN THE OFFICE OF
PROVINCIAL GENERAL EDUCATION IN THE NORTHEASTERN REGION

Mr. Suwat Khattiyabutr

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน
สามัญศึกษาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

นายสุวัฒน์ กัตติบุตร

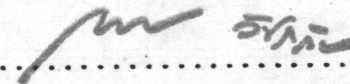
ภาควิชา

บริหารการศึกษา

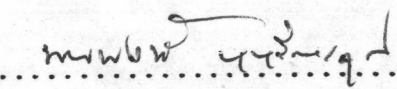
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ

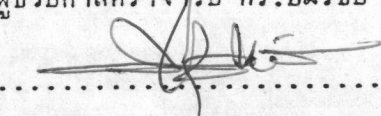
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันติเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

ผู้ค้นคว้า : การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (A STUDY OF JOB SATISFACTION OF OFFICIALS IN THE OFFICE OF PROVINCIAL GENERAL EDUCATION IN THE NORTHEASTERN REGION) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.อมรชัย ตันติเมธ, 95 หน้า.
ISBN 974-578-914-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมุ่งศึกษาถึงระดับของความพึงพอใจและประเด็นที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจากระดับสูงสุดถึงต่ำสุด โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐาน MSQ (The Minnesota Satisfaction Questionnaire) เป็นแนวทางในการศึกษา รวม 20 ประเด็น ได้แก่ ความสามารถในการทำงาน ความสำเร็จในการทำงาน กิจกรรมในระหว่างการทำงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน ความมีอำนาจหน้าที่ในส่วนของงานของตน นโยบายและการปฏิบัติงาน ค่าตอบแทน เพื่อนร่วมงาน ความคิดริเริ่ม ความมีอิสระในการทำงาน คุณธรรมในการทำงาน การยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความมั่นคงในการทำงาน การบริการสังคม สถานภาพทางสังคม ความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสามารถของผู้บังคับบัญชา งานที่ได้รับมอบหมาย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับพอใจ และประเด็นที่เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจสูง คือ ความสามารถในการทำงาน การบริการสังคม และความสำเร็จในการทำงาน ส่วนประเด็นที่เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่ำคือ ค่าตอบแทน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความก้าวหน้าในการทำงานตามลำดับ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

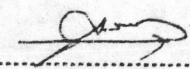
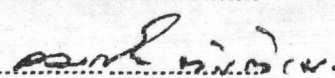
ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตันติเมธ

SUWAT KHATTIYABUTR : A STUDY OF JOB SATISFACTION OF OFFICIALS IN THE
OFFICE OF PROVINCIAL GENERAL EDUCATION IN THE NORTHEASTERN REGION.
THESIS ADVISOR : ASST.PROF. AMORNCHAI TANTIMEDH, Ph.D. 95 PP.
ISBN 974-578-914-3

This research is aimed to study job satisfaction of officials in the Office of Provincial General Education in the northeastern region. The research is intended to study the degree of job satisfaction and the issues leading to job satisfaction ranging from the highest to the lowest degree, using the standardized Minnesota Satisfaction Questionnaire as its guideline, covering 20 issues: work competence work achievement, activities offered at work, promotion, authority and function of the job policy and work implementation, work compensation, creativity, freedom in performing tasks, morale principles in job performance, acceptance of job performance, responsibility, job stability, social service, social status, human relation with one's superior, one's superior's capability, job assignment, and work environment.

According to the research, it was found that the job satisfaction of officials in the Office of Provincial General Education in the northeastern region was at a satisfactory level, and that the issues ranked most satisfactory among these officials were work competence, social service, and work achievement, respectively. Those ranked least satisfactory were work compensation, job environment, and promotion, respectively.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เริ่มต้นจากการเสนอแนะหัวข้อเรื่องตลอดจนการให้แนวทางในการค้นคว้าวิจัยโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ตลอดจนตรวจแก้ไขตั้งแต่ต้นจนจบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการเขียน ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านทั้ง 2 เป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้เขียนจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

ในโอกาสที่ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาที่ได้ชี้แนะให้ผู้เขียนมองเห็นความสำคัญของการศึกษา รวมทั้งให้กำลังใจ กำลังทรัพย์ สนับสนุนให้ผู้เขียนมีโอกาสศึกษาจนถึงระดับนี้

นอกเหนือจากการให้กำลังใจ การให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ ตลอดเวลาการทำวิทยานิพนธ์นี้แล้ว อาจารย์ศรีฉลวย กัตติบุตร ค.ช.ณัฐพล กัตติบุตร และ ค.ญ.พิริยาภรณ์ กัตติบุตร ยังได้ให้ความช่วยเหลือในด้าน การแจกจ่ายข้อมูล การคำนวณ ตรวจสอบ และแก้ไขสำนวนการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ รวมทั้งอาจารย์และเพื่อนร่วมงานจากโรงเรียนชุมพลโพธิ์พิสัยทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งนับเป็นพลังสำคัญยิ่งที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ผู้เขียนจึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

สุวัฒน์ กัตติบุตร

มีนาคม 2534

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ 1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
คำนิยามต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	10
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	12
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ความสำคัญของคนในสถานะที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการบริหาร	14
ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	15
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน	16
ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการเสริมสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ...	19
- ทฤษฎี x และทฤษฎี y ของแมคเกรเกอร์	20
- ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ ของมาสโลว์	21
- ทฤษฎีจูงใจ - คำจูงใจของเฮอริชเบอร์ก	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- ทฤษฎี อี อาร์ จี ของอัลเคอร์เฟอร์	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3. วิธีดำเนินการวิจัย	31
ประชากร	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	47
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการวิจัย	70
อภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	86
ประวัติผู้เขียน	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนประชากรจำแนกเป็นรายจังหวัด	11
2. แสดงประเด็นต่าง ๆ ในแบบสอบถาม	37
3. แสดงความถี่และร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	40
4. แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	43
5. แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุจริง	44
6. แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการ	45
7. แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิ	46
8. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความสามารถในกรทำงาน	47
9. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความสำเร็จในการทำงาน	49
10. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านกิจกรรมในระหว่างการทำงาน	50
11. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน	51
12. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความมีอำนาจหน้าที่ในส่วน งานของตน	52
13. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านนโยบายและการปฏิบัติงาน	53
14. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านค่าตอบแทน	54
15. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านเพื่อนร่วมงาน	55
16. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความทึคริเริ่ม	56
17. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความมีอิสระในการทำงาน	57
18. แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านคุณธรรมในการทำงาน	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านคุณธรรมในการทำงาน	59
20.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความรับผิดชอบในการทำงาน	60
21.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความมั่นคงในการทำงาน	61
22.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริการสังคม	62
23.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสถานภาพทางสังคม	63
24.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์กับ ผู้บังคับบัญชา	64
25.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความสามารถของผู้บังคับ บัญชา	65
26.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านงานที่ได้รับมอบหมาย	66
27.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	67
28.	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในแต่ละประเด็น	68

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ	หน้า
1. แสดงโครงสร้างการบริหารและการปฏิบัติงานของสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด.....	6
2. แสดงสายการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด	7
3. แสดงลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์	22
4. แสดงการเปรียบเทียบทัศนสมัยเดิมกับทัศนของเซอร์ชเบอร์ก	25